DOMSTOLENS BESLUT (första avdelningen)
den 8 juli 2004 *

I mål C-286/95 P-DEP,

Imperial Chemical Industries plc,(ICI), företrätt av S. Berwick, solicitor,

sökande,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av J. Currall, i egenskap av ombud,

angående en begäran om fastställande av de ersättningsgilla rättegångskostnaderna med anledning av domstolens dom av den 6 april 2000 i mål C 286/95 P, kommissionen mot ICI (REG 2000, s. I-2341),

meddelar

* Rättegångsspråk: engelska.

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden P. Jann (referent) samt domarna J.N. Cunha Rodrigues, N. Colneric, E. Juhász och E. Levits,

generaladvokat: C. Stix-Hackl,
justitiesekreterare: R. Grass,

efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Beslut

1 Europeiska gemenskapernas kommission har genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 30 augusti 1995, med stöd av artikel 49 i domstolens EG-stadga, överklagat Europeiska gemenskapernas förstainstansrätts dom av den 29 juni 1995 i mål T-37/91, ICI mot kommissionen (REG 1995, s. II-1901), genom vilken den ogiltigförklarade ett beslut fattat av kommissionen gentemot Imperial Chemical Industries plc (nedan kallat ICI) om ett förfarande enligt artikel 86 i EEG-fördraget (senare artikel 86 i EG-fördraget, nu artikel 82 EG). Förstainstansrätten ogiltigförklarade dessutom genom en dom meddelad samma dag i mål T-36/91, ICI mot kommissionen (REG 1995, s. II-1847), ett beslut fattat av kommissionen gentemot ICI om ett förfarande enligt artikel 85 i EEG-fördraget (senare artikel 85 i EG-fördraget, nu artikel 81 EG). Den domen har inte överklagats.

2 Genom dom av den 6 april 2000 i mål C-286/95 P, kommissionen mot ICI (REG 2000, s. I-2341), ogillade domstolen överklagandet av förstainstansrättens dom i mål T-37/91 och förpliktade kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna i andra instans.

3 Eftersom ICI och kommissionen inte har träffat någon överenskommelse om ersättningsgilla rättegångskostnader, har ICI i en inlaga som inkom till domstolens kansli den 16 oktober 2003, med stöd av artikel 74 i rättegångsreglerna, yrkat att domstolen skall fastställa rättegångskostnaderna.

Parternas argument

4 ICI har yrkat att de ersättningsgilla kostnaderna för förfarandet vid domstolen skall fastställas till 76 910 GBP (cirka 115 000 euro). Denna summa har fördelats på följande sätt:

— Advokatarvode och advokatkostnader för avfattande av inlagorna till domstolen

— huvudadvokat	22 901 GBP
— biträdande advokat	12 459 GBP

— Advokatarvode och advokatkostnader för förberedelser till domstolens muntliga förhandling den 7 oktober 1999 och deltagande i denna

— huvudadvokat (senior counsel)	25 226 GBP
— biträdande advokat (junior counsel)	10 058 GBP

— Kostnader för resor och uppehälle i Bryssel för huvudadvokaten och ICI:s två interna rådgivare som deltog i advokaternas möten den 14 november 1995, den 13 mars 1996 och den 28 september 1999

2 010 GBP

— Kostnader för resor och uppehälle i Luxemburg för huvudadvokaten och den biträdande advokaten samt för ICI:s två interna rådgivare som deltog i domstolens muntliga förhandling (1 873 GBP) samt hyra av konferensrum (1 488,99 GBP), totalt

3 361,99 GBP

— Kostnader för en delgivningsadress som betalats till ett advokatkontor i Luxemburg

894 GBP

totalt 76 909,99 GBP

5 För att styrka dessa belopp har ICI till domstolen företett två arvodesräkningar från sin huvudadvokat, den ena av den 17 juni 1996 uppgående till 23 625 GBP, den andra av den 13 januari 2000 uppgående till 26 023 GBP, samt tre arvodesräkningar

från sin biträdande advokat, den första av den 13 december 1995 uppgående till 9 781,25 GBP, den andra av den 13 juni 1996 på 3 071,25 GBP och den tredje av den 10 november 1999 på 10 375 GBP.

6 ICI har gjort gällande att målet i fråga var av särskilt komplicerat och tekniskt slag och att handlingarna i målet var omfattande. Vissa rättsfrågor var nya och synnerligen svåra, i synnerhet med hänsyn till att det saknades prejudikat på området för rabatter. Särskilt frågorna om dominerande ställning, missbruk och handel mellan medlemsstaterna hade krävt betydande efterforskningar och argumentation.

7 Vad beträffar anlitandet av två advokaters tjänster har ICI gjort gällande att den advokat som hade företrätt bolaget i första instans inte längre hade möjlighet att företräda detsamma vid överklagandet. ICI beslutade därför att anlita den "junior counsel" som då hade biträtt denna advokat och som hade mycket god kännedom om de faktiska omständigheterna i målet. Med hänsyn till målets betydelse och komplexitet kunde man med denna åtgärd underlätta uppgiften för den huvudadvokat som uppdrogs att företräda ICI vid överklagandet.

8 Dessutom var de ekonomiska följderna av målet av stor betydelse för ICI. Det bötesbelopp på 10 miljoner ecu som hade ålagts bolaget på grund av att det hade missbrukat en dominerande ställning var på den tiden nämligen ett av de högsta som kommissionen någonsin hade ålagt ett bolag.

9 Vad beträffar kostnaderna för resa och uppehälle i samband med den muntliga förhandlingen inför domstolen har ICI gjort gällande att närvaron av två advokater och två interna rådgivare från bolaget var nödvändig för att fullfölja pläderingen. I synnerhet de två sistnämndas deltagande hade gjort det möjligt att väsentligt minska arvodena till de två externa advokaterna.

10 Kommissionen har gjort gällande att ICI:s krav att det ersättningsgilla beloppet för kostnaderna skall fastställas till 76 910 GBP är för högt. Detta gäller även yrkandet på ett belopp av 203 340 GBP, som detta bolag framställt samtidigt till förstainstansrätten för förfarandet i första instans.

11 Kommissionen har föreslagit att domstolen i detta mål skall fastställa beloppet för de ersättningsgilla kostnaderna till 25 000 GBP.

12 Kommissionen anser att de flesta av de argument som ICI framfört i detta mål egentligen hänför sig till de två förfarandena vid förstainstansrätten, som avsåg två skilda beslut, det ena angående ett samordnat förfarande och det andra angående missbruk av dominerande ställning. Överklagandet rörde emellertid endast det andra beslutet, som ogiltigförklarats av förstainstansrätten endast på grund av ett formfel, nämligen att detta beslut inte hade bestyrkts i enlighet med kommissionens arbetsordning, och inte av skäl som rörde sakfrågan. Dessa argument är därför inte relevanta.

13 Även om målet vid förstainstansrätten om det samordnade förfarandet var ett komplicerat mål, gällde detta varken målet angående missbruk av dominerande ställning eller det överklagande som det gav upphov till, vilket endast rörde frågan om underlåtenheten att bestyrka kommissionens beslut. En jämförelse av längden på domarna, 83 sidor i rättsfallssamlingen för de två domarna vid förstainstansrätten och 18 sidor för domstolens dom, är tillräcklig för att påvisa skillnaden i de olika målens betydelse.

14 Dessutom är frågan om bestyrkande av kommissionens beslut inte ny. Den diskuterades under prövningen av de så kallade PVC I-målen, som ledde till förstainstansrättens dom av den 27 februari 1992 i de förenade målen T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89,

T-102/89 och T-104/89, BASF m.fl. mot kommissionen (REG 1992, s. II-315; svensk specialutgåva, volym 12, s. II-1), och till domstolens dom av den 15 juni 1994 i mål C-137/92 P, kommissionen mot BASF m.fl. (REG 1994, s. I-2555; svensk specialutgåva, volym 15, s. I-201). I förevarande fall hade kommissionen endast anfört två grunder i sitt överklagande, angående följderna av avsaknaden av bestyrkande och under vilka omständigheter förstainstansrätten hade tillämpat artikel 48.2 i sina rättegångsregler när den lät ICI åberopa grunden om denna avsaknad av bestyrkande för sent.

15 Domstolen ansåg inte heller själv att målet eller de anförda argumenten utgjorde några särskilda svårigheter, eftersom den fann det uppenbart att talan inte kunde vinna bifall på en av de två grunder som kommissionen hade anfört till stöd för sitt överklagande (det ovannämnda målet kommissionen mot ICI, punkt 66). Domstolen ansåg följaktligen att ICI inte hade haft några svårigheter att försvara sig inför den.

Domstolens bedömning

16 Enligt artikel 73.b i rättegångsreglerna skall "nödvändiga kostnader som parterna haft med anledning av förfarandet, särskilt utgifter för resor och uppehälle samt arvode för ombud, rådgivare eller advokat" anses som ersättningsgilla kostnader.

17 Då gemenskapsrätten inte innehåller några bestämmelser om taxor, måste domstolen fritt bedöma omständigheterna i målet med beaktande av tvistens föremål och art, dess betydelse ur gemenskapsrättslig synvinkel samt målets svårighet, omfattningen av det arbete som rättegången har medfört för de ombud eller rådgivare som medverkat och parternas ekonomiska intressen i tvisten (se,

bland annat, beslut av den 30 november 1994 i mål C-294/90 DEP, British Aerospace mot kommissionen, REG 1994, s. I-5423, punkt 13, och av den 17 februari 2004 i mål C-321/99 P-DEP, DAI mot ARAP m.fl., inte publicerat i rättsfallssamlingen, punkt 16).

18 Storleken på de ersättningsgilla rättegångskostnaderna bör bedömas med hänsyn till dessa kriterier.

19 När det gäller de ekonomiska intressen som tvisten har inneburit för parterna hade målet obestridligen en ekonomisk betydelse för ICI, med beaktande av storleken på de böter som bolaget hade ålagts av kommissionen på grund av anklagelsen för missbruk av dominerande ställning.

20 I fråga om tvistens föremål och art skall det understrykas att det rörde sig om ett överklagande som till sin natur är begränsat till rättsfrågor och inte syftar till att fastställa faktiska omständigheter.

21 I förevarande fall rörde de grunder i överklagandet som ICI hade att bemöta rättsfrågor.

22 Den första rörde bestyrkandet av rättsakter enligt artikel 12 första stycket i kommissionens arbetsordning. Domstolen baserade sig i sin dom i det ovannämnda målet kommissionen mot ICI på domen i det ovannämnda målet kommissionen mot BASF m.fl., varvid den konstaterade att bestyrkandet utgör en väsentlig

formföreskrift i den mening som avses i artikel 230 EG och att ett åsidosättande av denna kan ge upphov till en talan om ogiltigförklaring. Dessutom skall bestyrkandet ske innan rättsakten i fråga delges de berörda parterna. Den andra frågan som var föremål för överklagande var huruvida avsaknaden av bestyrkande kan beaktas av gemenskapsdomstolen ex officio, en fråga som domstolen besvarade jakande.

23 Dessa två väl avgränsade frågor har visserligen betydelse ur gemenskapsrättslig synvinkel. Den första hade dock i stora drag redan avgjorts genom domen i det ovannämnda målet kommissionen mot BASF m.fl. och den andra var inte särskilt komplicerad. Svårigheterna i målet var inte heller av någon exceptionell karaktär.

24 När det gäller den arbetsmängd som överklagandet kan ha orsakat ICI:s rådgivare har dessa avfattat två inlagor om de ovannämnda avgränsade frågorna, som svar på kommissionens inlagor. Vidare tog den muntliga förhandlingen vid domstolen den 7 oktober 1999 cirka två timmar. Den arbetsbörda som dessa rådgivare förorsakats motsvarade således arbetsbördan i ett mål av en viss omfattning, dock utan att överstiga det vanliga.

25 Under dessa omständigheter var de advokatarvoden och advokatkostnader som ICI har åberopat och som uppgår till 70 644 GBP (22 901 GBP och 25 226 GBP för huvudadvokaten samt 12 459 GBP och 10 058 GBP för den biträdande advokaten) inte objektivt nödvändiga för att säkerställa försvaret av detta bolags intressen inom ramen för överklagandet.

26 När det närmare bestämt gäller kostnaderna för att anlita en andra advokat, skall det påpekas att överklagandet var begränsat till två bestämda rättsfrågor som inte hade något samband med de fastställanden av faktiska omständigheter som förstain-

stansrätten hade att göra. Dessa fastställanden hade för övrigt större betydelse i förfarandet angående överträdelsen rörande samordnat förfarande än i det som rörde missbruk av dominerande ställning, vilket var det enda som överklagades. Kostnaderna för den andra advokaten, som bolaget tog på sig med motiveringen att denne var särskilt väl insatt i förfarandet i första instans och i detaljerna i utvecklingen av de faktiska omständigheterna, var således inte nödvändiga. Det är följaktligen inte berättigat att ålägga kommissionen dessa kostnader.

27 Mot bakgrund av dessa omständigheter och med hänsyn till de kriterier som anges i punkt 17 i detta beslut skall storleken på de ersättningsgilla advokatarvodena och andra kostnader fastställas till 25 000 GBP.

28 Beträffande beloppet 2 010 GBP, utgörande kostnader för resor och uppehälle för de två advokaterna och de två interna rådgivarna för att arrangera tre möten i Bryssel, har ICI inför domstolen varken styrkt vilken sorts möten det var, att de var nödvändiga för överklagandet, eller att det var nödvändigt att hålla dessa möten i Bryssel. Detta belopp kan därför inte godtas.

29 Vad gäller de kostnader för resor och uppehälle i samband med den muntliga förhandlingen vid domstolen som ICI har åberopat för de två advokaterna och de två interna rådgivarna, bör dessa kostnader godtas för endast en advokat, eftersom den andra advokatens närvaro inte var nödvändig, av samma skäl som anges i punkt 26 i detta beslut, och för endast en intern rådgivare, det vill säga till ett belopp av 936,50 GBP. Till detta belopp skall läggas kostnaderna för en delgivningsadress i Luxemburg, 894 GBP. Hyran av ett konferensrum till ett belopp av 1 488,99 GBP kan däremot inte godtas, eftersom dessa kostnader inte var nödvändiga.

30 Med hänsyn till det ovan anförda är det därför rimligt att fastställa de ersättningsgilla kostnaderna i mål C-286/95 P till totalt 26 830,50 GBP.

På dessa grunder fattar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

följande beslut:

De rättegångskostnader i mål C-286/95 P som Europeiska gemenskapernas kommission skall återbetala till Imperial Chemical Industries plc (ICI) fastställs till totalt 26 830,50 GBP.

Luxemburg den 8 juli 2004.

R. Grass — P. Jann

Justitiesekreterare — Ordförande på första avdelningen